

Multidisciplinaire operationele planvorming

0. Overzicht

Inleiding Een groot deel van de voorbereiding op rampen en crisis is gericht op het opstellen en bijstellen van operationele plannen. Dat suggereert dat plannen een effectief instrument zijn om crisis te kunnen beheersen. Evaluaties tonen echter aan dat plannen vaak helemaal niet gebruikt worden in de acute responsfase. De uitdaging is operationele plannen aan te laten sluiten bij de praktijk van crisisbestrijding.

Doel Dit document geeft aan op welke wijze het Veiligheidsbureau de komende jaren invulling gaat geven aan het opstellen van multidisciplinaire operationele plannen.

Voor wie Dit document maakt onderdeel uit van het regionaal beleidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2012 – 2015.

Inhoud Deze publicatie bevat de volgende onderwerpen.

	Onderwerp	Zie pagina
0.	Overzicht	1
1.	Onderscheid in operationele plannen	2
2.	Ontwikkeling van een plan	4
3.	Meerjarenplanning	5
	Bijlage 1 format IBP en RBP	8
	Bijlage 2 format basisscenariokaart	10

1. Onderscheid in operationele plannen

Operationele plannen

De operationele voorbereiding op crisis en rampen en daarmee samenhangende planvorming is gebaseerd op het regionaal crisisprofiel en relevante wetgeving. De omvang van een operationeel bestrijdingsplan over een crisis of incident is afhankelijk van de complexiteit en de beschikbare informatie. Voor de gebruiker is het belangrijk dat de informatie in plannen toegankelijk zijn. Dat kan ondermeer bereikt worden door uniformiteit aan te brengen in de naamgeving, opzet en inhoud van de plannen.

Opzet planvorming

Planvorming is er op verschillende niveau's:

- individueel niveau,
- niveau van teams,
- monodisciplinair,
- multidisciplinair.

De opzet is dat naarmate een incident complexer is het plan ook uitgebreider is. De verschillende niveaus zijn door het hanteren van vaste formats duidelijk herkenbaar.

Individueel niveau

Elke functionaris heeft een eigen niveau van kennis, ervaring en wijze van informatie vergaren. Daar is geen format voor te maken. De relevante informatie is terug te vinden in de plannen voor de verschillende teams.

Teamniveau

Voor elk team is basisinformatie beschikbaar. Dat wat gemeenschappelijk van belang is en een meer op het individu gericht deel. Het individuele deel wordt door de functionaris zelf aangevuld en sluit aan bij zijn/haar kennis.

Operationele mono-werkkaart¹

Operationele monodisciplinaire werkkaarten zijn bedoeld voor de hulpverleners waarin is vastgelegd;

- de relevante informatie van een te verwachten incident;
- zo mogelijk het repressief optreden op hoofdlijnen.

Deze mono-werkkaarten vormen een vast onderdeel van de onderstaande multidisciplinaire operationele planfiguren (basisscenariokaart, incidentbestrijdingsplan en rampbestrijdingsplan)

Basisscenario kaart

In een Basisscenariokaart zijn de specifieke aandachtspunten voor een bepaald scenario per team gegroepeerd. De informatie is verkregen uit bestaande plannen en evaluaties. In principe is het de operationele vertaling van multidisciplinaire plannen voor de functionarissen in de hoofdstructuur van de crisisbestrijding, te weten:

- de Meldkamers,
- het COPI,
- het ROT
- het (R)BT

¹ Betreffend Besluit moet nog aangepast worden aan de Wet op de Veiligheidsregio's

Criteria voor het opstellen van alleen een basisscenariokaart zijn:

- Het risico/scenario noopt binnen het reguliere basiszorgoptreden tot het benoemen van bijzondere mono- en multidisciplinaire afspraken/aandachtspunten.
 - Het gaat hier om risico's, waarbij bij een incident het benodigde hulpverleningspotentieel de beschikbare basiszorg niet overstijgt.
-

Incident bestrijdings plan

In een Incidentbestrijdingsplan (IBP) staat beschreven op welke wijze de Veiligheidsregio een bepaald type incident/crisis multidisciplinair aanpakt. Met name is vastgelegd op welke wijze met externe partners wordt samengewerkt. Zijn de randvoorwaardelijke processen uitgewerkt en het verloop van incidenten beschreven van klein naar groot.

Criteria voor het opstellen van een IBP zijn:

- De bestrijding van het type incident is complex door deelname van een groot aantal partijen/specialismen met eigen verantwoordelijkheden, waardoor o.a. voor de randvoorwaardelijke processen (melding alarmering, opschalen/afschalen, leiding coördinatie en informatiemanagement bijzondere afspraken nodig zijn.
 - Het gaat hier om risico's, waarbij bij een incident het benodigde hulpverleningspotentieel de beschikbare basiszorg niet overstijgt.
-

Ramp Bestrijdings plan

Volgens artikel 17, 1e lid, van de Wet Veiligheidsregio's kunnen bij algemene maatregel van bestuur categorieën inrichtingen, rampen en luchtvaartterreinen worden aangewezen waarvoor het bestuur van een Veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vaststelt. Deze AmVB is uitgebracht op 24 juni 2010 onder de naam Besluit Veiligheidsregio's, Artikel 6.1.1:

Het bestuur van de veiligheidsregio stelt een rampbestrijdingsplan vast voor:

- Een ramp in een inrichting als bedoeld in artikel 8 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999. Dit zijn zogenaamde BRZO-inrichtingen die de plicht hebben tot het maken van een Veiligheidsrapportage
- Luchtvaartterreinen (i.v.m. internationale wet- en regelgeving)
- Verder is er een vrije keuze voor het regiobestuur en komt er eventueel een landelijke aanwijzing voor specifieke situaties zoals; doelstellingen (bijv. overstromingen, griep-pandemie).

Het bestuur van de veiligheidsregio kan op basis van aangeleverde informatie besluiten dat voor een bepaalde inrichting geen rampbestrijdingsplan hoeft te worden opgesteld. .

Criteria voor het opstellen van een RBP zijn:

- Wettelijke vereiste situaties
- Risico's waarvoor bij een incident de gevraagde hulpverlening de beschikbare basiszorg overstijgt, waarvoor aanvullende middelen (materieel/personeel/specialismen) nodig zijn, dan wel een bestuurlijk acceptatie van het restrisico.

2. Ontwikkeling van een plan

Uniformiteit Uniformiteit in planvorming zorgt ervoor dat gelijknamige plannen eenzelfde beschrijvingsniveau, inhoud en indeling hebben. Gebruikers weten dan waar ze bepaalde informatie in het plan kunnen vinden. Tijdens een crisis levert uniformiteit tijds winst en rust op. In bijlage 1 is het format opgenomen voor het rampbestrijdingsplan/incidentbestrijdingsplan. In bijlage 2 het format voor een basisscenariokaart (BSK).

Eisen gesteld aan plannen De plannen moeten;

- aansluiten op het regionaal risicoprofiel,
- gebaseerd zijn op het regionaal crisisplan,
- aansluiten bij de monodisciplinaire plannen
- zijn opgebouwd volgens vaste formats,
- consistent door per plan en niveau dezelfde benamingen te hanteren,
- uitvoerbaar: SMART geformuleerd (minder papier).

Vaststellings procedures Bij de ontwikkeling van plannen zijn meerdere partners betrokken. In de matrix wordt met veiligheidsregio bedoeld de afdelingen; veiligheidsbureau, regionale brandweer, GHOR, ambulancedienst en meldkamer. Elke afdeling is verantwoordelijk voor de wijze waarop de eigen ketenpartners bij de ontwikkeling en daarna bij de planvorming worden betrokken.

Plan	Ontwikkeling in samenwerking met	Vaststelling door	Kennisgeving aan
Rampbestrijdingsplan	Veiligheidsregio Betrokken ketenpartners en gemeenten	Algemeen Bestuur VR	Betrokken gemeente
Incidentbestrijdingsplan	Veiligheidsregio NHN, Betrokken organisatie Betrokken gemeente	MDT	Algemeen Bestuur VR
Basisscenariokaarten	Betrokken disciplines Betrokken externe deskundigen	Hoofd Veiligheidsbureau	Afdelingen Veiligheidsregio Bureau CCB regiopolitie Relevante externe partners
Monodisciplinaire operationele werkkaarten	Monodisciplinair	Monodisciplinair	Eigen operationeel leidinggevenden
Handboeken	Monodisciplinair	Monodisciplinair	Eigen medewerkers

3. Meerjarenplanning

Format Het opgestelde regionaal risicoprofiel geeft inzicht in risico's binnen onze regio. Deze risico's kunnen leiden tot een (grootschalige) inzet van hulpverleningsdiensten waarvan het optreden wordt vastgelegd in operationele plannen.

Meerjarenplan Als basis voor de planvorming worden de risico's uit het regionaal risicoprofiel genomen. Voor een aantal risico's zijn er plannen ontwikkeld, maar die voldoen nog niet aan de format van een rampbestrijdingsplan. Het opstellen van een plan kost tijd en multidisciplinaire samenwerking is een vereiste. Daarom is het realistisch om de ontwikkeling van operationele plannen over meerdere jaren te verdelen. Bij de planning wordt het uitgangspunt gehanteerd dat per jaar:

- twee IBP's of RBP's worden ontwikkeld
- twee basisscenariokaarten worden ontwikkeld

Wettelijke eisen Volgens het Besluit Veiligheidsregio's moet een wettelijk voorgeschreven RBP éénmaal in de drie jaar worden geoefend en éénmaal in de drie jaar worden geactualiseerd. Als het bestuur besluit dat voor een inrichting geen rampbestrijdingsplan behoeft te worden vastgesteld, zendt het een afschift aan (in)direct betrokken instellingen, overheden en organisaties. Voor niet wettelijk voorgeschreven rampbestrijdingsplannen is de oefenplannen opgenomen in bijgevoegd overzicht.

Wettelijk voorgeschreven rampbestrijdingsplannen zijn:

- Maritiem Vliegveld de Kooy
- Texel internationaal airport, maar bestuur zal worden geadviseerd voor dit relatief kleine vliegveld geen RBP op te stellen
- Gascompressorstation Wieringermeer
- Taqa Energy Alkmaar

Planning In bijgevoegde tabel is een overzicht gegeven van alle plannen, die in Veiligheidsregio NHN ontwikkeld zijn/gaan worden. De kleurcodering is als volgt:

Groen: Er is een uitgewerkt plan goedgekeurd met aandacht voor multidisciplinaire aspecten, maar nog niet in het regionale format uitgewerkt

Geel: Er is een plan, maar niet multidisciplinair of onvoldoende uitgewerkt

Rood: Er is nog geen plan beschikbaar

Categorie 1 (geen/geringe mate van beïnvloedbaarheid)									
Risico volgens het regionaal risicoprofiel	Planvorming regio	Gewenste planvorm			planning in beleidperiode 2012 - 2015				
		BSK	IBP	RBP	Opgesteld	2012	2013	2014	2015
Overstroming	Overstromingen incl. evacuatie en opvang			X	2009	geen actualisatie			
Extreme weersomstandigheden	Langdurige hittegolf/sneeuw/koude	X			2010	geen actualisatie			
Luchtvaart incident	Maritiem Vliegekamp de Kooy			X	2010		x		
	Texel internationaal airport[1]	X				geen actualisatie			
Ziektegolf	Pandemie		X		2009	geen actualisatie			
Verstoring energie voorziening	Langdurige uitval elektra	X			2011	geen actualisatie			
	Langdurige uitval gas	X			2009	geen actualisatie			
	Langdurige uitval olie	X				geen actualisatie			
Verstoring drinkwater	Langdurige uitval drinkwater	X			2008	geen actualisatie			
Verstoring ICT-voorziening	Langdurige uitval ICT		X			geen actualisatie			
Dierziektes	Dierziektes		X		2010	geen actualisatie			

oefenplanning 2012 - 2015			
2012	2013	2014	2015
		RBT	
	ROT		
CoPI			CoPI
RBT			
		ROT	
			ROT

Categorie 2 (beperkte mate van beïnvloedbaarheid)									
Risico volgens het regionaal risicoprofiel	Planvorming regio	Gewenste planvorm			planning in beleidperiode 2012 - 2015				
		BSK	IBP	RBP	Opgesteld	2012	2013	2014	2015
Kernincident	Onderzoekslocatie Petten (NRG)			X	2007	x			x
Buisleidingen	Bron en effectbestrijding buisleiding incident	X			2006			x	
Veerboot incident	TESO uitgewerkt in IBP Waddenzee[2]			X	2009	geen actualisatie			
Natuurbranden	Incidentbestrijding natuurbranden			X	2011	x			x
Verkeer & vervoer	Treinincident	X			2010	geen actualisatie			
	Incident op het water[3]		X		2009/10		x		
	Verkeersongeval	X			2010	geen actualisatie			
	Luchtvaartincident buiten luchthavens		X		2011	geen actualisatie			

oefenplanning 2012 - 2015			
2012	2013	2014	2015
	CoPI		
			CoPI
	CoPI		
	CoPI		
ROT			

Bijlage 1 Format IBP of RBP

Inhoud

Het plan bestaat uit afgeronde delen A, B, C en D.
Delen B en C bevatten de informatie die nodig is voor de operationele uitwerking in deel D.

Deel A

Documentinformatie

De informatie over het document bestaat uit;

- algemene documentgegevens,
 - bronnen en kaders voor het rampbestrijdingsplan,
 - informatie over het beheer van het document.
-

Deel B

Bedrijfsinformatie en scenario's

In dit deel worden feitelijke gegevens verzameld, die van belang zijn voor het optreden van de hulpverleningsdiensten. Het betreft gegevens van;

- de inrichting,
- welke activiteiten daar plaatsvinden,
- scenario's en effecten,
- de omgeving.

Indeling van de paragrafen:

1. Bedrijfsinformatie
 2. Scenario's
-

Deel C

Organisatie rampenbestrijding en coördinatieafspraken

In dit deel worden uitgewerkt:

- De randvoorwaardelijke processen crisismanagement, die zijn toegespitst op de in deel B benoemde scenario's.
- De processen die afwijken van het regionaal crisisplan of een aanvulling geven.
- De wijze waarop met de organisatie van inrichting wordt samengewerkt in het kader van de hulpverlening.

Indeling van de paragrafen:

- 1.1 Melding, alarmering en opschaling
 - 1.2 Leiding en coördinatie
 - 1.3 Informatiemanagement
 - 1.4 Processen
-

Deel D

Operationele uitwerking

In principe is dit deel een onderdeel van de implementatie. Relevante gegevens worden per discipline gebundeld tot op de functie toegesneden werkkaarten. Bedoeld om tijdens een incident te worden gebruikt.

Indeling van de paragrafen:

1. Operationele inzet op hoofdlijnen
2. Operationele gegevens
 - 2.1 Overzicht omgeving en locaties
 - 2.2 Werkkaart meldkamer
 - 2.2.1 Inzetvoorstellen

- 2.4 Werkkaarten politie
 - 2.5 Werkkaarten brandweer
 - 2.5.1 Werkkaart OvD-B
 - 2.6 Werkkaarten geneeskundig
 - 2.7 Werkkaart bevolkingszorg
 - 2.8 Scenariokaart.
-

Bijlagen

Begrippen en afkortingen

Bijlage 2 Format basisscenariokaart

Basis scenariokaart:	
<i>Scenariobeschrijving</i>	
Kengetallen	
Specifieke Regionale Aandachtspunten	
Beeldvorming	
Netwerkaart	
Schema netwerk	Doelgroepen
	Crisispartners
	Overig

CoPI	ROT
Toegevoegde personen + taken	Toegevoegde + Taken
Bereikbaarheid	Effecten incident
Bestrijding	Bestrijding
Veiligheid van Hulpdiensten	Coördinatie
Tijdsduur van het incident	
Bevolkingszorg	Bevolkingszorg
Voorlichting:	Voorlichting:
Onderzoeksinstanties	
G/RBT	GMK
Bepaal communicatie strategie	